

DAŽBOG

Dažbog (též Dažboh, *Dajbog*, *Dabog* atp.) je slovanský bůh Slunce. Bývá ztotožňován se Svarožicem a Chorsesem. Martin Golema jej považuje za analogii indického Bhagy, boha rozdělujícího bohatství a majetek. Písemné doklady o jeho kultu pochází pouze z východoslovanského prostředí, ale jsou doklady, z nichž lze usuzovat, že mohl být ctěn i u západních a jižních Slovanů.

V Hrádeckém Svatoboru je místo jeho uctívání či přítomnosti označeno různými slunečními značkami či zobrazeními.

Původ jména Dažbog

Jméno Dažboga je odvozováno ze staroslověnského dažd „dátí“ a praslovanského bogъ „bůh“, vykládá se tedy jako „bůh dárce“. To by jej spojovalo se severským bohem dne Dagrem a irským Dagdou, kterým byl též chápán jako „bůh dárce“.

Jméno lze také odvodit z indoevropského kořene *d^heg^{wh} „hořet“.

Souvislosti

V návaznosti na nálezy kamenů upravených do střeovitého či klínovitého tvaru, případně se zjednodušeným Sluncem a paprsky, a třírohých podobizen, je vysoce pravděpodobné, že představují boha Slunce. Tuto myšlenku podporují i trojúhelníky na hrádeckém komíně (v kotelně se topilo – oheň) či někdejší úprava střechy věže hradu Kostka o několika trojúhelnících. Egyptské pyramidy, Boží oko, biskupská mitra či značka automobilu Mercedes jsou zřejmě jen různé obdoby téhož (viz ukázky níže).

UKÁZKY

Trojúhelník č. 49

Balvan upravený z jižní strany do podoby trojúhelníku s vyobrazeným Slunkem s paprsky

Trojúhelník č. 50 se slunečními čárami v misce nalevo

pro srovnání:

Tovární komín s trojúhelníkovou výzdobou někdejší firmy Bekonv Hrádku nad Nisou

Trojúhelníková úprava střechy věže hradu Kostka

Egyptská pyramida

Boží oko

Biskupská mitra se značkami prostého zkrížení